

ROZMYŚLENIE (28) *sb n*

o oraz pierwsze e jasne, końcowe e pochylone.

sg *N* rozmyślenie (2); -é (1), -(e) (1). ◇ *G* rozmyślenia (5); -ã (4), -(a) (1). ◇ *D* rozmyśleniu (2). ◇ *A* rozmyślenie (15); -é (4), -(e) (11). ◇ *I* rozmyślenim (3) *MetrKor*, *GroicPorz* (2), rozmyśleni(e)m (1) *RejPos*.

Sł stp notuje, *Cn*, *Linde* brak.

1. Myślenie jako takie, tok myślowy (1) :

Zwrot: »zapleść [= uczynić chaotycznym, zmiennym] sobie wolne rozmyślenie« (1): A to wżytko fpráwuie ono zábáwienie/ Gdy kto łobie záplecie wolne rozmyślenie. Iż łie y tym y owym oná myłł pomiełza/ My tu o tym mowimy/ á tám w łercu inłza. *RejWiz* 68.

2. Poznawanie tajemnicy, dociekanie istoty rzeczy [o kim] (1) :

Wyrażenie: »więtsze rozmyślenie« (1): A tu im ielzcze mogł dodać więłłzego podziwienia/ y więłłzego rozmyślenia o nim/ gdy mowił do mátki iego *RejPos* 28v.

Szereg: »podziwienie i rozmyślenie« (1): *RejPos* 28v *cf* *Wyrażenie*.

3. Sąd, zdanie, opinia [czyje] (1) :

Wyrażenie: »błędne rozmyślenie« (1): A ták tedy Pan widzác teź oczy ták/ tákże teź/ iáko to obiecáć raczył/ pułzcza ie wtecz zá onym błędnym rozmyśleniem ich/ á zá onym vpátrowániem ich. *RejPos* 204.

Szereg: »rozmyślenie a upatrowanie« (1): *RejPos* 204*cf* *Wyrażenie*.

4. Zastanowienie się przed decyzją lub odpowiedzią, namysł; *deliberatio Calep*, *JanStat*; *praemeditatio Mącz*; *consilium*, *consultatio Calep* (25) : *Mącz* 213a; *Calep* 300b; *Lite pendente nihil innouari debet*: to iest, gdy iest iákié záfweźenie: álbo Ná rozmyślenie: álbo *Appellácia*: álbo Roku piánié. *SarnStat* 1296, 158.

Fraza: »trzeba [komu] czasu ku rozmyśleniu na odpowiedź« (1): Tákże teź trzeba pozwáney łtronie czáfu ku rozmyśleniu ná odpowiedź. *GroicPorz* ł2v.

Zwroty: »brać, branie, wziąć (sobie) na rozmyślenie« [*w tym*: [co]]; *do kiedy* (1)] = *differre deliberationem JanStat* [*szyk zmienny*] (4:1:1): *ComCrac* 18, 18v; gdy go oco proszą narozmyślenie sobie bierze do iutra *ActReg* 157; *SarnStat* 158, 159 *żp*, 198; [*ListyPol* 1544/315; *PlutBBud* 91v, 109v].

»dawać czas ku rozmyśleniu, na rozmyślenie« [*w tym*: *komu* (1)] = *spatium ad cogitandum (et disquirendum) dare Modrz* (1:1): Dobrze przeto *Alexander Seuerus* Rzymłki Cefarz czynił/ który łtrzegác tego áby kto będąc niegotow niewotował/ dawał czás ku rozmyśleniu. *ModrzBaz* 26v, [16].

»mieć dostateczne rozmyślenie« (1): A ták z pewnéy náłzey wiadomości máiąc dołtáteczné rozmyślenie [*sufficientissima deliberatione praehabita JanStat* 753] y vmyłł łáłkawy y dobrowolny/ [...] [*odnawiamy prawa*] *SarnStat* 995.

»uprosić [u kogo] na rozmyślenie [jak długo]« (1): vprosił v nich ná rozmyślenie rok ieden *StryjKron* 617.

»wziąć sobie czas na rozmyślenie« (1): *Sumamus spatium ad cogitandum*, Weźmimy łobie czás ná rozmyślenie. *Mącz* 404c.

»żądać odwołki na rozmyślenie« (1): ále z Aufzpurku/ z Vlmy/ z Fránkfortu/ z Hale/ poślowie żądáli odwołki ná rozmiślenie *BielKron* 209.

Wyrażenie: »odwołka na rozmyślenie (dana)« (2): ODporowi wniektorych íprawách odwołki ná rozmyślenie niebywáiá dáne/ iáko gdy iest rzecz máła/ álbo o bićie *GroicPorz* f3v; *BielKron* 209.

Szereg: »rozmyślenie abo pytanie« (1): to íe ma rozvmiecz iz to popravovanie prze ma bycz ieden raz na Rokv zavitem, to iest naonczas gdy ivz szędzia bierze na rozmyślenie abo na pitanie. *ComCrac* 18v.

Wyrażenia przyimkowe: »bez, krom rozmyślenia« (2:2): Sermo abruptus seu abrupta oratio, Rołtrzelána mowá która nie wywieżyfta [!] álbo nie wieźbita [!] yeft/ gdzie íe yedná íententia nie dźierzy drugiey/ álbo gdy żadney przedmowy niemałz/ ále profto o rzeczy íe poczina mówić krom rozmyślenia którego. *Mącz* 360d.

~*Wyrażenie*: »bez dobrego rozmyślenia« (1): tak iako w dekreciech napiáno [...] weźlei obietniczy/ zmieñ woła a czoż niebacźnie/ bez dobrego rozmyślenia/ y grvntownego poradzienia ílvbował *SeklWyzn* f2v.

Szeregi: »bez rozmyślenia, (i) (bez) rady (a. poradzienia) [czyjej]« (2): *SeklWyzn* f2v; Aczkołwiek to Práwo wielem nieiáko iest obćięźliwe/ gdy ieden bez rozmyślenia/ bes rády przyiaćielśkiey/ y tych co íye w práwie rozumieią zárázem ma áppellować *GroicPorz* bb.

»krom rozmyślenia, rozważenia« (1): Praemeditatio, Przemyślenie/ rozmiślenie/ wzięcie íobie ná pámięć. Nihil absque praemeditatione faciendum censeo, Nie rádźeć nic czynić krom rozmyślenia/ rozważenia. *Mącz* 213a.~

»z rozmyśleniem« (3):

~*W połączeniu szeregowym* (1): PRzyłyęgá komu iest nákazána/ ma ią vczynić wedle íumnienia dobrego/ áby iáko w íercu rozumie/ ták vfty wyznał/ z dobrym rozmyślenim/ zdobrá bącznoćią/ íprawiedliwie *GroicPorz* y4.

Wyrażenie: »z dobrym rozmyślenim« (3): *MetrKor* 59/75; ODpowiedna ítroná ma pilnie bączyć/ áby íwey niewinnoći y íprawiedliwoći mądrze/ z dobrym rozmyślenim/ y z dobrą poráđą broníał/ áby íye głupią íwoią odpowiedźią niezáwiódłá. *GroicPorz* v3v, y4.

Szeregi: »z rozmyślenim i poráđą« (1): *GroicPorz* v3v cf *Wyrażenie*.

»z rozumem i z rozmyślenim« (1): Lezancz wlozu Pan Florian Bothurzinsky bendącz nyemocny na íwim czielie, a wíchakoz sdozbrim rozumem, y zdozbreimi rozmiślienim cchcząncz według stanu krzeczczianskiego, teftament swoi, toieft woliá swą oístateczną vczinicz, y opifacz, wezwał ksobie naprzoth mnye iawnego píarza *MetrKor* 59/75.~

Cf **NIEROZMYŚLENIE, ROZMYŚL, ROZMYŚLIĆ, ROZMYŚLIĆ SIĘ**